

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ № 17

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВПУ № 17

Микола ТЕРЕНТЬЄВ

09 березня 2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
У ВИЩОМУ ПРОФЕСІЙНОМУ УЧИЛИЩІ № 17**

Введено в дію наказом ВПУ № 17
від 09.03.2023 № 103

Дніпро 2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти ВПУ № 17 (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», актів законодавства України з питань освіти та регулює питання оцінювання здобувачів фахової передвищої освіти (далі – Здобувач) із навчальних дисциплін освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів у Вищому професійному училищі № 17 (далі – ВПУ № 17).

1.2. Мета Положення – визначити організаційно-методичні орієнтири для застосування у ВПУ № 17 єдиної моделі оцінювання, як ключового чинника забезпечення якості освітнього процесу та основи моніторингу якості освіти Здобувачів.

1.3. Навчальні досягнення Здобувачів (успішність) визначають у балах, які встановлюються згідно з критеріями оцінювання, визначеними відповідно до обсягу та складності навчального матеріалу, трудомісткості підготовки, інтегрованості з іншими дисциплінами або темами, наявності творчої компоненти тощо для кожного виду освітніх компонент, що передбачають оцінювання, та кожного контрольного заходу, що передбачений навчальним планом

1.4. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень Здобувачів є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного Здобувача, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмій і навичок; -

- діагностично-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають у Здобувача у процесі навчання; виявляє прогалини в засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулюючо-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;

- виховна – сприяє формуванню вмій відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

1.5. Для оцінювання навчальних досягнень Здобувачів із навчальних дисциплін освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра застосовується 12-бальна шкала.

II. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ІЗ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Оцінювання знань, умій і навичок Здобувачів за освітньо-професійною програмою підготовки фахового молодшого бакалавра здійснюється за 12-бальною шкалою. Після проведення підсумкового контролю з навчальних дисциплін освітньо-професійної програми, результати їх оцінювання переводяться у 100-бальну шкалу (додаток 1).

2.2. Система оцінювання знань Здобувачів з кожної навчальної дисципліни передбачає поточний, підсумковий контроль, захист курсової роботи / проекту, оцінювання результатів практик та атестацію Здобувачів.

2.2.1. Поточний контроль здійснюється з метою виявлення рівня засвоєння Здобувачами змісту навчальної дисципліни під час проведення практичних, лабораторних робіт, семінарських занять, виконання індивідуальних завдань, контрольних робіт тощо.

Виконання практичних, лабораторних робіт оцінюється диференційовано. Оцінки за їх виконання заносяться у журнал навчальних занять.

3.2.2. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку, екзамену у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Якщо навчальним планом не передбачено проведення з навчальної дисципліни заліку або екзамену, то Здобувачам на підставі поточних оцінок, отриманих протягом семестру, виставляється семестрова оцінка. Семестрова оцінка не підлягає коригуванню.

3.2.2.1. Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід. Семестрові екзамени складаються Здобувачами в період підсумкового контролю (екзаменаційних сесій), передбаченого навчальним планом, згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і Здобувачів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Порядок, форма і методика проведення підсумкового контролю визначаються і затверджуються цикловими комісіями ВПУ № 17.

Оцінки за складання екзамену заносяться у журнал навчальних занять, індивідуальний навчальний план Здобувача, зведену відомість успішності Здобувачів. Оцінки за складання екзамену заносяться у журнал навчальних занять, індивідуальний навчальний план Здобувача, зведену відомість успішності Здобувачів.

2.2.2.2. Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння Здобувачем навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, індивідуальних завдань з певної навчальної дисципліни. Семестровий залік виставляється за результатами поточного контролю і не передбачає обов'язкової присутності здобувача освіти. Оцінки за складання заліку заносяться у журнал навчальних занять, індивідуальний навчальний план Здобувача, зведену відомість успішності Здобувачів.

2.2.2.3. До семестрового контролю допускається Здобувач, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочою програмою з відповідної навчальної дисципліни на семестр. Не допускаються до складання екзамену з конкретної дисципліни Здобувачі, які з цього предмету за семестр не атестовані або мають «1-3» (незадовільно). До складання екзамену таких Здобувачів допускають після повного виконання вимог робочої навчальної програми і всіх поточних перевірок знань, умінь, навичок. В окремих випадках, за наявності поважних причин, підтверджених відповідним документом, Здобувачам може бути дозволено дострокове складання заліків, екзаменів.

2.2.2.4. Здобувачі, які не з'явилися на екзамені, заліки без поважних причин, вважаються такими, що не склали екзамен. В екзаменаційній відомості записується «не з'явився».

2.2.2.5. Здобувач, який має за наслідками семестрового контролю «1-3» (незадовільно) або не атестований більше, ніж із двох предметів, дисциплін навчального плану, відраховується з ВПУ № 17. Якщо таке сталося через хворобу Здобувача, то до початку наступного семестру розв'язується питання про надання йому академічної відпустки або з дозволу директора ВПУ № 17 встановлюються терміни ліквідації академічної заборгованості.

2.2.2.6 Повторне складання екзамену, заліку з метою підвищення екзаменаційної, залікової оцінки не допускається.

2.2.3. Захист курсової роботи (проекту) – це завершальний етап роботи Здобувача над дослідженням. Він проводиться публічно перед комісією у складі 2-3 викладачів відповідної циклової комісії, у тому числі керівника курсової роботи.

2.2.4. Практика є невід’ємною складовою підготовки фахових молодших бакалаврів у ВПУ № 17. Її мета полягає в оволодінні Здобувачами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації майбутньої професійної діяльності, формування на базі одержаних в ВПУ № 17 знань професійних навичок та вмінь для прийняття самостійних рішень під час роботи у конкретних умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

2.2.5. Атестація Здобувачів – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів освіти вимогам освітньо-професійної програми. Форми атестації Здобувачів, що навчаються в ВПУ № 17 за певною освітньо-професійною програмою, визначаються відповідно до стандарту фахової передвищої освіти. У разі відсутності затвердженого стандарту форми атестації здобувачів визначаються у відповідній освітньо-професійній програмі.

Атестація Здобувачів здійснюється екзаменаційною комісією, робота якої регулюється Положенням про порядок проведення атестації здобувачів фахової передвищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії у вищому професійному училищі № 17, яке визначає порядок проведення атестації здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», принципи формування й організації роботи екзаменаційних комісій.

2.3. Самостійна робота Здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

2.4. Критерії оцінювання навчальних досягнень Здобувачів із навчальних дисциплін освітньо-професійної програми.

2.4.1. Основними критеріями, що характеризують рівень навченості Здобувача при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв’язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

2.4.2. Загальні вимоги до критеріїв оцінювання знань, вмінь, компетентностей Здобувачів з навчальної дисципліни:

«Відмінно», «10-12» – оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне

завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

«Добре», «7-9» – оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершено висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.

«Задовільно», «4-6» – оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.

«Незадовільно», «1-3» – оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

3.4.3. Критерії оцінювання екзаменів.

Оцінка «відмінно», «10-12» виставляється Здобувачу, який:

– повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання;

– виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; \

– на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «добре», «7-9» ставиться за тих же умов. Відмінність у знаннях Здобувача полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

Оцінка «задовільно», «4-6» виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку студент може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка «незадовільно», «1-3» виставляється, якщо Здобувач не має повних знань. Завдання не виконані або виконані неправильно. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

2.4.4. Критерії оцінювання практики.

Оцінку «відмінно», «10-12» Здобувач отримує в тому випадку, коли повністю виконав програму практики, поданий звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка «добре», «7-9» ставиться в тому випадку, коли здобувач повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, але є незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, правильне оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які студент сам виправляє.

Оцінка «задовільно», «4-6» ставиться в тому випадку, коли Здобувач повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані, є порушення послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту із значними помилками, які студент виправляє сам або за допомогою викладача.

Оцінка «незадовільно», «1-3». Відсутня систематичність у роботі Здобувача, який виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані, мають порушення послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які студент не може виправити.

2.4.5. Критерії оцінювання курсових робіт (проектів) Здобувачів.

Оцінка «відмінно», «10-12» ставиться за курсову роботу (проект), котра має теоретичне і практичне значення, композиційну чіткість, у якій критично і творчо використано літературу з теми, зроблено якісний аналіз зібраного матеріалу, аргументовані висновки й узагальнення. Робота (проект) характеризується високим рівнем наукової, мовної і стилістичної культури, охайно і грамотно оформлена. При захисті курсової роботи (проекту) її автор виявив знання з проблеми дослідження, вільне володіння нормами літературної мови.

Оцінка «добре», «7-9» ставиться тоді, коли робота (проект) має позитивні якості, властиві курсовій роботі (проекту) з оцінкою «відмінно», але в ній допущені наукові, стилістичні, орфографічні, й пунктуаційні помилки, подано неповний список використаної літератури, некоректно використані окремі джерела.

Оцінка «задовільно», «4-6» ставиться тоді, коли тему розкрито, проаналізовано фактичний матеріал, але студент не завжди виявляв самостійність, у роботі зустрічаються порушення системи викладу, немає композиційної чіткості.

Оцінка «незадовільно», «1-3» ставиться тоді, коли тему не розкрито, поверхово проаналізовано фактичний матеріал, студент не виявляв самостійність, у роботі є порушення системи викладу, немає композиційної чіткості. Здобувач не володіє аналітико-синтетичними вміннями й навичками, не знає сучасних досягнень науки з теми дослідження.

2.4.6. Критерії оцінювання навчальних досягнень при атестації Здобувачів визначаються відповідною цикловою комісією та висвітлюються у програмі атестації Здобувачів.

2.5. Додаткові умови та вимоги щодо порядку оцінювання знань Здобувачів визначаються у робочих програмах навчальних дисциплін.

ІІІ ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ ТА ЛІКВІДАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗДОБУВАЧАМИ

3.1. Здобувачі зобов'язані відпрацьовувати всі пропущені заняття.

3.2. Результати відпрацювання навчальних занять заносяться до журналу встановленого зразка, підписуються викладачами відповідних навчальних дисциплін.

3.3. Види відпрацювання Здобувачами визначаються викладачем навчальної дисципліни, узгоджуються на засіданні відповідної циклової комісії та доводяться до відома Здобувачів.

3.4. Відпрацювання Здобувачами пропущених навчальних занять здійснюється в індивідуальному порядку під час проведення консультацій викладачами ВПУ № 17.

3.5. Академічна заборгованість Здобувача з навчальної дисципліни виникає, якщо він:
– за результатами підсумкового (семестрового) контролю отримав незадовільну оцінку;

– у разі обов'язкового складання екзамену не з'явився на екзамен і не надав у навчальну частину ВПУ № 17 відповідного документа щодо підтвердження поважних причин своєї відсутності протягом трьох робочих днів після припинення обставин, що унеможливили явку на екзамен;

– за результатами атестації не є атестованим через те, що результати складання за критеріями оцінювання не відповідають вимогам рівня атестації;

– якщо Здобувач не з'явився на атестацію.

У разі отримання незадовільного результату оцінювання з однієї навчальної дисципліни Здобувач не позбавляється права продовжувати складання екзаменів із інших навчальних дисциплін у терміни, встановлені розкладом.

3.6. Здобувач, який має академзаборгованості, може ліквідувати їх у визначені розпорядженням директора ВПУ № 17 терміни, але не пізніше останнього робочого дня другого тижня наступного навчального семестру.

Перескладання академічної заборгованості відбувається у встановленому порядку за направленням.

У разі неатестації Здобувача з навчальної дисципліни ліквідація такої академзаборгованості відбувається після повторного вивчення навчальної дисципліни, включно з поточними формами оцінювання, та після перескладання, відповідно до критеріїв оцінювання, залік або екзамен в установленому порядку.

Здобувач може бути неатестований із правом повторного вивчення навчальної дисципліни не більше, ніж із трьох навчальних дисциплін.

3.7. Перескладання семестрового контролю допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачу, що веде даний курс, другий – комісії, яка створюється заступником директора з навчальної роботи.

3.8. Результати перескладання екзаменів та заліків вносяться до індивідуального навчального плану Здобувача.

3.9. За наявності поважних причин (необхідність стаціонарного лікування, інших вмотивованих та документально підтверджених випадках) Здобувачам може бути встановлено індивідуальний графік складання заліків та екзаменів.

3.10. Здобувач, який має академічну заборгованість із атестації, має право на повторну атестацію в період роботи екзаменаційної комісії протягом трьох років.

3.10. Здобувач, який має академічну заборгованість після відрахування з числа Здобувачів ВПУ № 17, отримує академічну довідку встановленого зразка.

3.11. Повторне вивчення навчальних дисциплін для Здобувачів, які за результатами поточного або підсумкового семестрового контролю неатестовані з таких дисциплін за заявою Здобувача на підставі договору про надання освітніх послуг, організовується в формі консультацій (не менше 6 % від загального обсягу освітньої компоненти), додаткових практичних, лабораторних або семінарських занять і контрольних заходів. Додатково може організовуватись також повторне проходження практики. Повторне вивчення навчальних дисциплін оплачуються Здобувачем шляхом укладання договору (додаткової угоди договору) про надання освітніх послуг між ВПУ № 17 та фізичною (юридичною) особою з вартістю надання освітньої послуги, яка діє в поточному навчальному році.

IV. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Це Положення набуває чинності з моменту затвердження його педагогічною радою ВПУ № 17 в установленому порядку.

4.2. У зв'язку зі зміною законодавства й у разі необхідності до цього Положення можуть бути внесені доповнення та зміни шляхом їх розгляду та затвердження на педагогічній раді ВПУ № 17.

4.3. Це Положення є обов'язковим до виконання усіма структурними підрозділами ВПУ № 17, що задіяні в освітньому процесі фахових молодших бакалаврів.

4.4 Контроль за виконанням цього Положення покладається на заступника директора з навчально-виробничої роботи ВПУ № 17.

Таблиця відповідності 12-бальної шкали оцінювання зі 100-бальною системою

12-бальна шкала		100-бальна шкала	
Рівень	Оцінка	Бали	Визначення
Початковий	1	1-17	Фрагментарні, неусвідомлені знання; матеріал майже не засвоєно, завдання не виконуються або виконуються помилково.
	2	18-34	Окремі, розрізнені уявлення про тему; завдання виконуються лише за зразком, із великою кількістю помилок.
	3	35-49	Часткове відтворення матеріалу; знання нестійкі, неповні, потребують постійної допомоги.
Середній	4	50-54	Розуміння основних понять; виконання простих завдань із помилками.
	5	55-59	Застосування знань у стандартних ситуаціях, але з неточностями.
	6	60-64	Матеріал засвоєний, завдання виконуються за алгоритмом, помилки поодинокі.
Достатній	7	65-71	Самостійне виконання завдань, логічне викладення матеріалу, застосування знань у знайомих ситуаціях.
	8	72-79	Впевнене застосування знань, розуміння взаємозв'язків, незначні неточності.
	9	80-89	Глибоке розуміння матеріалу, вміння аналізувати, узагальнювати й аргументувати відповіді.
Високий	10	90-93	Системні, усвідомлені знання, здатність до самостійного аналізу та нестандартних рішень.
	11	94-97	Вільне володіння матеріалом, творчий підхід, обґрунтовані висновки.
	12	98-100	Винятково високий рівень підготовки, глибокі знання, високий рівень сформованості компетентностей.